

at Lehnbesidderen ikke vil sælge for den Priis, naar han navnlig synes, at han, uagtet de store Fordele, som § 4 tildeler ham, og som jeg siden skal tillade mig at omtale, desuagtet ikke kan sælge med Fordel, saa vil der jo opstaae en anden Forvikling; thi, uagtet Fæstebonden meget let kan læse sig til, at det ikke er nogen Pligt for Lehnbesidderen at sælge dette Gods, saa er jeg for min Part overbevist om, at de alligevel, som Menneskene i Almindelighed ere, nødig give mere, og at de tænke ved sig selv, at for det Minimum vil han tilfaldt dog sælge. Jeg havde tænkt paa at stille et Ændringsforslag til denne Paragraph, som skulde istedetfor 20 Aar sætte 10 Aar; men da jeg hele Tiden og endnu i dette Øieblik er af den Formening, at dette Forslag vil blive stædet til Jorden ved denne Behandling, saa har jeg ikke villet spille Forsamlingens Tid med dette eller lignende Ændringsforslag.

J. M. Hansen: Den ærede Forslagsstiller af Forslaget under Nr. 4 har anmodet mig om at oplyse, at dette Forslag var stillet, fordi han havde troet, at det, som han havde foreslaaet indskudt, var Majoritetens Mening med dens foreslaaede § 2, men at han havde troet, at det for Tydeligheds Skyld burde indskydes; efterat den ærede Ordfører imidlertid nu har oplyst, at det ikke var Majoritetens Mening, at den laveste Kjøbesum skal fradrages Godsets Administrationsomkostninger, saa erklærer han, at han frasalder dette Forslag.

Det af mig under Nr. 7 stillede Forslag gaaer, som den ærede Ordfører har bemærket, ud paa, at den Plan, der efter Majoritetens Forslag skulde udarbejdes, hvorefter man skulde kunne see, hvilken den laveste Kjøbesum var, hvorfor Fideicommissbesidderen maatte sælge Fæstegods, skal udarbejdes paany hvert tiende Aar, altsaa skulde den først udarbejdede Plan kun ansees gjældende for et Tidsrum af 10 Aar. Det er jo ikke til at nægte, at en saadan Normalsum for Bøndergaardene paa et større Gods er umuligt at bestemme for en længere Tidsperiode, idet naturligviis Conjuncturerne verle, og Ingen kan see, hvorledes de ville staae om 10 Aar; jeg havde derfor troet, at jeg ikke havde havt nødig at opholde mig længere ved dette Forslag, men jeg skal dog, med

Hensyn til hvad der er anført af den ærede Ordfører imod det, gjøre et Par Bemærkninger. Han har sagt, at der er Meget, der taler for Forslaget, men, dersom Normalsummen efter 10 Aars Forløb skulde blive høiere, saa meente han, at det vilde blive til Skade for Fæsterne, og det skulde altsaa være en Grund for os til ikke at vedtage Forslaget. Jeg maa nu mene, at, hvad enten det bliver til Skade eller til Gavn for Fæsterne — jeg troer nu ingen af Delene — saa maa man jo indrømme, at det er retfærdigt, at den laveste Kjøbesum stilles høiere, naar Conjuncturerne stille sig anderledes, saa jeg troer, at Hensynet til Fæsterne i dette Stykke er paa urette Sted, naar man ellers i Majoriteten har ladet haant om at tage andre Hensyn til Fæsterne, som synes at ligge meget nærmere for Haanden. Han har tillige gjort opmærksom paa, at, da denue Lov jo kun er midlertidig, saa skulde han ikke troe, at den vilde blive gjældende i 10 Aar; men, foruden at vi jo slet ikke vide, naar den ved Grundlovens § 98 bebudede Lov bliver vedtagen, saa skal jeg dog tillade mig at troe, at den ærede Minister, paa hvem hiin Lovs Udkomme nærmest maa ansees at hvile, ganske nylig i en Bevilling, som er udstedt til Grev Knuth paa Holland, netop har indført den Bestemmelse, at den der fastsatte mindste Kjøbesum kun skulde gjælde for 10 Aar; han har altsaa dog troet at kunne forudsætte som en Mulighed, at hiin ved Grundlovens § 98 foreskrevne Lov ikke vilde være udkommen til den Tid, og det er altsaa kun i hans Fodspor, jeg træder, naar jeg foreslaaer, at vi i Loven skulle sætte den samme Bestemmelse, som han har anseet det fornødent og hensigtsmæssigt at sætte i den nyligt udstedte Bevilling. Det er ogsaa med Hensyn hertil, at jeg ikke skal tilregne mig Æren for den store Forudseenhed, Ordføreren fandt i dette Forslag, men jeg skal give Æren til den, som den tilkomme, nemlig den ærede Justitsminister. — Jeg gaaer nu til det Hovedspørgsmaal, som her foreligger, nemlig Forslaget om de to curatores fideicommissi. Efterat Grundloven var udkommen, indkom der flere Andragender til Justitsministeriet fra Lehn- og Stamhuusbesiddere om Tilladelse til at afhænde det til deres Be-